

תומר דבורה – דף קט

תומר

דבורה

חלק ב

פרק ג - האיך ירגיל האדם

עצמו במדת החכמה

הנה החכמה העליונה פרושה על

כל הנמצאים כלם, עם היותה

נעלמת ונשגבה מאד, ועליה

נאמר: "מה רבו מעשיך ה' כלם

בחכמה עשית". כך ראוי לאדם

שתהיה חכמתו מצויה בכל

ויהיה מלמד להועיל לבני אדם

לְכֹל אֶחָד וְאֶחָד כָּפִי כָחוֹ כֹּל מֵהַ
שְׁנוֹכַל לְהַשְׁפִּיעַ עָלָיו מַחֲכֶמְתּוֹ
יִשְׁפִּיעֵהוּ וְלֹא תִטְרִידֵהוּ סִבָּה
כָּלֵל.

שְׁנֵי פָנִים לַחֲכָמָה

וְהִנֵּה אֵל הַחֲכָמָה שְׁנֵי פָנִים:

• הַפֶּן הָעֲלִיּוֹן הַפּוֹנֶה אֵל הַכֶּתֶר –

וְאֵין אֹתָם הַפָּנִים מִסִּתְּכָלִים

לְמַטָּה אֵלָּא מִקְּבָלִים מִלְּמַעְלָה.

• הֶפֶן הַשְׁנִי הַתְּחִתּוֹן פּוֹנֶה לְמַטָּה

– לְהַשְׁגִּיחַ בַּסְּפִירוֹת שֶׁהֵיא

מִתְפַּשֶּׁטת בְּחִכְמָתָהּ אֲלֵיהֶם.

כִּי יִהְיֶה אֶל הָאָדָם שְׁנֵי פָנִים:

• הֶפֶן הָרֵאשׁוֹן – הוּא

הַתְּבוּדוּדוֹתוֹ בְּקוֹנוֹ כִּי לְהוֹסִיף

בְּחִכְמָתוֹ וּלְתַקְנָהּ.

• הַשְׁנִי – לְלַמֵּד בְּנֵי אָדָם

מֵאֲזוּתָהּ חֲכָמָה שֶׁהִקְדוֹשׁ בָּרוּךְ

הוא השפיע עליו.

ובמו שהחכמה משפעת אל כל

ספירה וספירה כפי שעורה

וצרכה, כן ישפיע בכל אדם כפי

שעור שכלו אשר יוכל שאת

והנאות אליו וצרכו. וישמר

מלתת יותר משעור שכל

המשפיע, שלא תמשך ממנו

תקלה, שכן הספירה העליונה

אֵינָהּ מוֹסֶפֶת עַל הַשְּׁעוֹר הַמִּגְבֹּל
בַּמִּקְבֵּל.

הַשְּׂגָחָה עַל צִרְכֵי אַחֲרִים
וְעוֹד מִדֶּרֶךְ הַחֲכָמָה לְהִיּוֹתָהּ
מִשְׁגָּחַת עַל כָּל הַמַּצִּיאֹת מִפְּנֵי
שֶׁהִיא הַמַּחְשָׁבָה הַחוֹשֶׁבֶת עַל כָּל
הַמַּצִּיאֹת וְעָלֶיהָ נֶאֱמַר: "כִּי לֹא
מִחְשְׁבוֹתַי מִחְשְׁבוֹתֶיכֶם,"

וְכַתִּיב: "וְחָשַׁב מַחֲשָׁבוֹת לְבִלְתִּי

יָדָח מִמֶּנּוּ נִדָּח" וְכַתִּיב: "כִּי

אֲנֹכִי יִדְעֹתִי אֶת הַמַּחֲשָׁבוֹת אֲשֶׁר

אֲנִי חוֹשֵׁב עֲלֵיכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל

מַחֲשָׁבוֹת שְׁלֹם וְלֹא רָעָה לָתֵת

לָכֶם אַחֲרֵית תִּקְנָה". כִּן צָרִיךְ

הָאָדָם לְהִיזֹת עֵינָיו בְּקִחוֹת עַל

הַנְּהֻגָת עַם ה' לְהוֹעִילָם,

וּמַחֲשָׁבוֹתָיו תִּהְיֶינָה לְקֶרֶב

הַנְּדָחִים וְלֹחֶשֶׁב עֲלֵיהֶם מִחֲשָׁבוֹת
טוֹבוֹת, כִּמּוֹ שֶׁחֲשָׁכָל חֲשֵׁב
תוֹעֵלָת הַנִּמְצָא כֵּלֹ, כִּי יִחֲשֵׁב
הוא תוֹעֵלָת הַחֲבֵרִים וְיִתְיַעַץ
עֲצוֹת טוֹבוֹת עִם ה' וְעַם עַמּוֹ
בְּכָרֵט וּבְכָלֵל, וְהִיוּצֵא מִהֲנַהֲגָה
הַטּוֹבָה יִנְהַלְהוּ אֶל הַהֲנַהֲגָה
הַיְשָׁרָה וְיִהְיֶה לוֹ כִּמּוֹ שֶׁכָּל
וּמִחֲשָׁבָה לְנַהֲגוֹ וְלִנְהַלּוֹ אֶל

הַמִּנְהַג הַטוֹב וְהַיָּשָׁר, כַּמַּחֲשָׁבָה

הַעֲלִיזָה הַמִּישָׁרָת הָאָדָם הָעֲלִיזָן.

לְהַשְׁפִּיעַ חַיִּים

וְעוֹד הַחֲכָמָה תַּחֲיָה הַכֹּל

כְּדַכְתִּיב: "וְהַחֲכָמָה תַּחֲיָה

בְּעֲלִיָּה" כִּי יִהְיֶה הוּא מוֹרָה חַיִּים

לְכֹל הָעוֹלָם וְגוֹרָם לָהֶם חַיִּי

הָעוֹלָם הַזֶּה וְחַיִּי הָעוֹלָם הַבָּא

וּמִמְצִיא לָהֶם חַיִּים. זֶה הַכֹּל
יְהִי נֹבֵעַ חַיִּים לְכֹל.

לְחַיּוֹת כִּמוֹ אֲב

וְעוֹד הַחֲכָמָה אֲב לְכֹל הַנִּמְצָאוֹת
כְּדָכְתִּיב: "מָה רַבּוֹ מַעֲשֵׂיָהּ ה'
כֹּלָם בְּחֲכָמָה עָשִׂיתָ" וְהֵן חַיִּים
וּמִתְקַיָּמִים מִשָּׁם, כִּי יְהִי הוּא
אֲב לְכֹל יִצְוֶרֶיו שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ.

הוא"ה וְלִישְׂרָאֵל, עֵקֶר שֵׁהם

הַנְּשָׁמוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת הַאֲצִלוֹת

מִנְשָׁם, וַיִּבְקֶשׁ תְּמִיד רַחֲמִים

וּבְרָכָה לְעוֹלָם, כְּדָרְךָ שֶׁהָאֵב

הַעֲלִיזוֹן רַחֲמָן עַל בְּרוּאָיו וַיְהִי

תְּמִיד מִתְפַּלֵּל בְּצִרְתָּ הַמַּצְרִים

כְּאֵלֹהֵי הָיוּ בָנָיו מִמֶּשׁ וּכְאֵלֹהֵי הוּא

יִצְרָם, שִׁזְהוּ רְצוֹנוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ

בְּרוּךְ הוּא כְּדָרְךָ שֶׁאֵמַר הָרוּעָה

הַנֶּאֱמָן׃ "הֲאֵנֹכִי הִרִיתִי אֶת כָּל

הָעָם הַזֶּה כִּי תֹאמַר אֵלַי שְׂאֵהוּ

בְּחִיקָךְ", וּבָזָה יִשָּׂא אֶת כָּל עַם ה'

כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאוֹמֵן אֶת הַיּוֹנֵק,

בְּזִרְעוֹ יִקְבֹּץ טְלָאִים, וּבְחִיקוֹ

יִשָּׂא, עֲלֹת יִנְהַל, הַנִּבְחָדוֹת

יִפְקֹד, הַנַּעַר יִבְקֹשׁ, הַנְּשֻׁבָּרֹת

יִרְפֹּא, הַנִּצָּבָה יִכְלֹכֵל, הָאֲבֹדוֹת

יִחְזִיר. וַיִּרְחֹם עַל יִשְׂרָאֵל וַיִּשָּׂא

בְּסִבְר פְּנִים יִפּוֹת מִשְׁאֵם כְּאֵב

הֶרְחַמֵּן הֶעֱלִיזֵן הַסּוֹבֵל כֹּל, וְלֹא

יִבּוֹל וְלֹא יִתְעַלֵּם וְלֹא יִקּוּץ, וַיִּנְהַל

לְכֹל אֶחָד כְּפִי צָרְכוֹ.

אֵלֹהֵי הַן מַדּוֹת הַחֲכָמָה אָב רַחֲמֵן

עַל בְּנֵיהֶם:

לְרַחֵם עַל כֹּל הַנִּבְרָאִים

עוֹד צָרִיד לְהִיזֹת רַחֲמֵי פְּרוֹשִׁים

עַל כָּל הַנְּבִיאִים, לֹא יִבְזֶה וְלֹא
יֵאבֹד. שֶׁהִרִיחַ חֲכָמָה הַעֲלִיזָה
הִיא פְּרוּשָׁה עַל כָּל הַנְּבִיאִים
דּוֹמָם וְצוֹמָח וְחַי וְמַדְבֵּר. וּמִטַּעַם
זֶה הִזְהִירוּנוּ מִבְּזוּי אוֹכְלִים. וְעַל
דָּבָר זֶה רָאִוּ, שֶׁכָּמוֹ שֶׁחֲכָמָה
הַעֲלִיזָה אֵינָה מְבִיזָה שׁוֹם נִמְצָא
וְהַכֹּל נַעֲשֶׂה מִשָּׁם כְּדַכְתִּיב "כֹּלָם
בְּחֲכָמָה עָשִׂיתָ", כֵּן יִהְיֶה רַחֲמֵי

הָאָדָם עַל כָּל מַעֲשָׂיו יִתְבָּרֵךְ.

וּמִטַּעַם זֶה הָיָה עֲנֵשׁ רַבִּינוּ

הַקָּדוֹשׁ עַל יְדֵי שֶׁלֹּא חָם עַל בֶּן

הַבָּקָר שֶׁהָיָה מִתְחַבֵּא אֶצְלוֹ וְאָמַר

לוֹ "זֵיל לְכָךְ נּוֹצְרֶת" בָּאוּ לוֹ

יְסוּרִין, שֶׁהֵם מֵצַד הַדִּין שֶׁהָיָה

הַרְחָמִים מְגַנִּים עַל הַדִּין, וְכֹאֵשׁ

רַחֵם עַל הַחֲלָדָה וְאָמַר "רַחֲמִיו עַל

כָּל מַעֲשָׂיו" כְּתִיב, נִצּוֹל מִן הַדִּין

מִפְּנֵי שְׁפַרְשׁ אֹר הַחֲכָמָה עָלֶיךָ

וְנִסְתָּ לְקוֹ הַיְסוּרִים. וְעַל דְּרָךְ זֶה

לֹא יִבְזֶה בְּשׁוֹם נִמְצָא מִן

הַנִּמְצָאִים שְׁכָלָם בַּחֲכָמָה וְלֹא

יַעֲקֹר הַצּוֹמַח אֵלָּא לְצִדָּה, וְלֹא

יָמִית הַבַּעַל חַי אֵלָּא לְצוּרָה,

וַיְבָרֶךְ לָהֶם מִיתָה יָפָה בְּסִכּוּן

בְּדוּקָה לְרַחֵם כָּל מֶה שְׁאַפְשֹׁר.

זֶה הַכֶּלֶל: הַחֲמִלָה עַל כָּל

הַנִּמְצָאִים שֶׁלֹּא לְחַבְּלָם תִּלְוֶיהָ
בַּחֲכָמָה, זֹלָתִי לְהַעֲלֹתָם מִמַּעַלָּה
אֶל מַעַלָּה, מִצֹּמַח לְחַי, מֵחַי
לְמַדְבָּר שָׁאֵז מִתָּר לְעֵקֹר הַצֹּמַח
וְלַהֲמִית הַחַי – לְחֹב עַל מְנַת
לְזַכּוֹת:

פֶּרֶק ד' – הַאִיךְ יִרְגִּיל הָאָדָם
עֲצָמוֹ בַּמַּדָּת הַבִּינָה

בינה היא תשובה

וְהוּא לְשׁוּב בְּתִשְׁבָּה שְׂאִין דָּבָר

חֲשׁוּב כְּמוֹהָ מִפְּנֵי שֶׁהִיא מְתַקֶּנֶת

כָּל פְּגָם, וְכֵמוֹ שֶׁדָּרָךְ הַבִּינָה

לְמַתֵּק כָּל הַדִּינִים וְלְבַטֵּל

מְרִירוֹתָם, כִּדְּהֶאֱדָם יִשְׁוּב

בְּתִשְׁבָּה וִיתִקֵּן כָּל פְּגָם. וְכֵמוֹ

שֶׁמִּתְחַדָּח תִּשְׁוּבָה כָּל יָמָיו גּוֹרֵם

שֶׁתֵּאִיר הַבִּינָה בְּכָל יָמָיו וְנִמְצְאוּ

כָּל יָמָיו בְּתִשְׁבָּה דְּהֵינּוּ לְכֹל
עֲצָמוֹ בְּבִינָה שְׁהִיא תִשְׁבָּה וַיְמִי
חַיֵּיו מְעַטָּרִים בְּסוֹד הַתִּשְׁבָּה
הַעֲלִיזָה. וְרֵאָה כִּי כָמוֹ
שְׁהַתִּשְׁבָּה יֵשׁ בָּהּ שְׂרֵשׁ כָּל
הַנִּמְצָאוֹת בְּסוֹד הַיּוֹבֵל וְהָרִי
שְׂרֵשׁ הַחֲצוֹנִים סוֹד נְהַר דֵּינּוֹר
הַנִּכְלָל בְּקִדְשָׁהּ בְּסוֹד הַגְּבוּרָה
נִשְׂרֵשׁ שָׁם וַיִּתְּפֶשֶׁט מִשָּׁם וַיִּקְרָא

הַתַּפְּשֹׁטוֹת חֲרוֹן אַף וּבְסוֹד "וַיֵּרַח

ה' אֶת אֵת רֵיחַ הַנִּיחַח" יַחְזֹר

הַתַּפְּשֹׁטוֹת הַהוּא אֶל מְקוֹרוֹ

וַיִּמָּתְקוּ הַדִּינִים וַיִּשְׁקַט הַחֲרוֹן

וַיִּנָּחֵם ה' עַל הָרָעָה, כִּי הָאָדָם

בְּסוֹד תִּשׁוּבָתוֹ עוֹשֶׂה סוֹד זֶה.

הַתִּשׁוּבָה טוֹבָה גַּם לָרַע

שֶׁלֹא תֹאמַר שֶׁהַתִּשׁוּבָה טוֹבָה

לְחַלֵּק הַקֹּדֶשׁ שְׂבָאֲדָם, אֵלֶּא גַם

לְחַלֵּק הָרֶעַ שְׂבֹו, מִתְּמִיתֵךְ כְּעֵין

הַמִּדָּה הַזֹּאת. תִּדַּע שְׁהָרִי קִיִּין רֶעַ

הָיָה וּמִנְחָשׁ הָיָה וְנֶאֱמַר לוֹ "הֲלֹא

אִם תִּיטִיב שְׂאֵת" אֲלֵ תַחֲשֹׁב

מִפְּנֵי שְׂאֵתָה מִצַּד הָרֶעַ שְׂאֵיִין לָךְ

תִּקְנָה, זֶה שְׁקָר. הֲלֹא אִם תִּיטִיב

וְתִשְׂרִישׁ עֲצָמָךְ בְּסוּד הַתְּשׁוּבָה

שְׂאֵם תִּסְתַּלֵּק שָׁם בְּסוּד הַטּוֹב

הַמֵּשֶׁרֶשׁ שָׁם שָׁכַל מֵרַעְיוֹן

שֶׁרֶשׁ מִתּוֹק וְיָכוֹל לִפְנֵם דֶּרֶךְ

שֶׁרֶשׁ וְלִהְיוֹת עֲצָמוֹ, וְלִזְחַח

הַפְּעֻלּוֹת עֲצָמוֹ מִיָּבֵה הָאָדָם

וְזִדְדוֹת נַעֲשֶׂה לוֹ כְּזָכִיּוֹת, כִּי

הִנֵּה אַתֶּם הַפְּעֻלּוֹת שֶׁעָשָׂה הָיוּ

מִקְטֻרְגוֹת מִסְטָרָא דְשִׁמְאָלָא, שָׁב

בֵּית שׁוּבָה שְׁלֵמָה, הָרִי מִכְּנִים

וּמִשְׁרֵי שׁ אֹתָן הַפְּעֻלּוֹת לְמַעַלָּה

וְכָל אֶתֶם הַמִּקְטָּרִים אֵינָם
מֵת־בַּטָּלִים אֲלָא מִטִּיבִין עֲצָמוֹ
וּמִשְׁתַּרְשִׁים בְּקִדְשָׁה פְּעִין הַטַּבַּת
קִיֹּן, וְהִירִי אִם קִיֹּן שָׁב בְּתִשׁוּבָה
וְנִתְקַן הֵנָּה זְרוֹן אֲדָם הָרָאשׁוֹן
שָׁבוּ הוֹלִיד אֶת קִיֹּן – קִינָא
דְּמִסְאֲבוּתָא, הִיָּה נְחֻשָּׁב לוֹ זְכוּת,
בְּסוּד "בְּרָא מִזֶּכֶה אֲבָא". אֲמִנָּם
לֹא רָצָה לָשׁוּב, וְלָכֵךְ כָּל סִטְרָא

דְּשִׁמְאָלָא נִמְשָׁךְ מִשָּׁם, וְכָל עֲנָפֵיו
עַתִּידִין לְהִתְמַתֵּק וְהֵם שָׁבִים
וּמִתְמַתְּקִים, וְהֵינּוּ מִמֶּשׁ מִן
הַטַּעַם שֶׁפִּרְשָׁנוּ, שֶׁהָאָדָם מִשְׁרִישׁ
בְּעֶצְמוֹ סוֹד הָרַע וּמִתְקֵן
וּמִכְנִיסוֹ אֶל הַטוֹב. לְפִיכָךְ הָאָדָם
מְטַהֵר יֵצֶר הָרַע וּמִכְנִיסוֹ אֶל
הַטוֹב וְהוּא מְשַׁתְּרֵשׁ בְּקִדְשָׁהּ
לְמַעַלָּה.

וְזוֹ הִיא מַעֲלַת הַתְּשׁוּבָה שֶׁהָאָדָם
יִתְנַהֵג בָּהּ, צָרִיךְ שֶׁבְּכָל יוֹם וַיּוֹם
יִהְיֶה בָּהּ וַיַּעֲשֶׂה תְּשׁוּבָה בְּצַד
מִה בְּדִי שִׂיחִיו כָּל יָמָיו
בְּתְשׁוּבָה:

פֶּרֶק ה' – כִּיצַד יִרְגִּיל הָאָדָם
עֲצָמוֹ בַּמִּדַּת הַחֶסֶד
הַעֲקָר – אֶהְבֵּת ה'

עֵינֶיךָ בְּנִיסַת הָאָדָם אֶל סוֹד הַחֶסֶד
הוּא לְאַהֲבָא אֶת ה' תְּכַלִּית אֲהַבָּה
שֶׁלֹא יִנִּיחַ עֲבוֹדָתוֹ לְשׁוֹם סִבָּה
מִפְּנֵי שְׂאִין דְּבָר נְאֻהֲב אֶצְלוֹ כֹּלֵל
לְעֶרְדֵּי אֲהַבָּתוֹ יִתְבַּרְדֵּי, וְלִזְהָ יִתְקַן
תַּחֲלָה צִרְכֵּי עֲבוֹדָתוֹ וְאַחֵר כֶּךָ
הַמּוֹתָר יִהְיֶה לְשֹׂאֵר הַצִּרְכִּים,
וְתִהְיֶה הָאֲהַבָּה הַזֹּאת תִּקְוָעָה
בְּלִבּוֹ בֵּין יִקְבֹּל טוֹבוֹת מֵאֵת

הַקִּדּוּשׁ בָּרוּךְ הוּא וּבֵין יְקַבֵּל
יְסוּרֵין וְתוֹכָחוֹת יַחֲשִׁבֵם לְאַהֲבָה
לוֹ כְּדֹכְתִּיב: "נֶאֱמָנִים פְּצֵי
אוֹהֵב", וְכְדֹכְתִּיב: "וּבְכֹל מְאֹדָה"
וּפְרָשׁוֹ "בְּכֹל מְדָה וּמְדָה וְכוּ"
כִּדִּי לְכֹלֵל כֹּל הַמְדוֹת בְּחֶסֶד
וְנִמְצָא סוּד הַנְּהַגָתוֹ מִהַמְלָכוֹת
וְעַם הַיּוֹת שֶׁהֵיא פּוֹעֵלָת דִּין הֵיא
קְשׁוּרָה בְּחֶסֶד, וְהֵינּוּ מְדַת נְחוּם

אִישׁ גַּם זֶה שֶׁהָיָה אֹמֵר "גַּם זֶה
לְטוֹבָה", רָצָה לְקַשֵּׁרָהּ תָּמִיד בְּצַד
הַחֶסֶד הַנִּקְרָא טוֹב וְהָיָה אֹמֵר גַּם
זֶה שֶׁנִּרְאָה שֶׁהָיָה בְּשִׂמְלֵה קְשׁוּרָה
בַּגְּבוּרָה אֵינּוּ אֵלָּא לְטוֹבָה הִיא
קְשׁוּרָה בְּחֶסֶד וְהָיָה שָׁם דַּעְתּוֹ אֵל
צַד הַטוֹב בַּמִּנְדָּה הִיא וּמִסְתִּיר
דִּינֶיהָ. וְזֶה הִיא הַנְּהַגָה גְּדוּלָּה
לְהַקְשִׁיר בְּחֶסֶד תָּמִיד.

וּבֵּת־קוֹנִים פֶּרֶשׁוּ "אַיִזָּה חֲסִיד

חֶמֶת־חֶסֶד עִם קוֹנֹ". לְפִי

שְׁגָמִילוֹת חֲסִידִים שְׂאֲדָם עוֹשָׂה

בֵּת־חֶתּוֹנִים צָרִיךְ שִׁכּוֹן בָּהּ

חֶתּוֹן הָעֲלִיזוֹן דְּגִמָּתוֹ, וְחֹא

שְׁגוֹמֵל חֶסֶד עִם קוֹנֹ.

מִחֶסֶד בְּבִנֵי אָדָם יִלְמַד הַחֶסֶד

עִם קוֹנֹ

וְעַתָּה צָרִיךְ לְדַעַת פֶּמָּה הֵן מַדּוֹת

גְּמִילוּת חֲסָדִים בְּבִנֵי אָדָם, וְכָלֵם

יַעֲשֶׂה עִם קוֹנּוֹ לְמַעַלָּה אִם יִרְצֶה

לְקַנּוֹת מִדַּת הַחֶסֶד, וְלִזָּה נֹאמַר

כִּי מַדּוֹת גְּמִילוּת חֲסָדִים הֵם אֵלּוּ:

רֹאשׁוֹנָה – בְּלִדַת הָאָדָם צָרִיךְ

לְגַמֵּל עַמּוֹ כָּל תְּקוּן לְמִזְוָנוֹ.

אִם כֵּן יַעֲלֶה בְּדַעְתּוֹ עַת לִדַּת

הַבִּינָה – הַתְּפֹאֶרֶת. וַיְהִי

בְּהִקְשָׁתָּהּ בְּלִדְתָּהּ מִצֵּד הַדִּין חֵם

וְשָׁלוֹם, יֵצֵא הַתְּפֹאֶרֶת לְצֵד

הַגְּבוּרֹת וְלִדְתָּהּ בְּקִנְשִׁי, צָרִיד

לְתֵקֹן שָׁם כָּל הָאֲפֹשֶׁר שְׁתִּהְיֶה

לֵידֹת הַתְּפֹאֶרֶת לְצֵד הַיָּמִין כְּדִי

שִׁיֵּצֵא הַיָּלֵד בְּלִי מוֹם כָּלֵל

כְּדֹאֲמַרֵּינוּ "וְתוֹצִיא לָאוֹר

מִשְׁפָּטֵינוּ קְדוֹשׁ" דְּהֵינּוּ שִׁיִּצְיֵא

הַתְּפֹאֶרֶת מִשְׁפָּט לְצֵד הָאוֹר

שְׁחַדָּא הַיָּמִין וַיְהִיָּה קְדוֹשׁ וְנִבְדָּל
מִן הַגְּבוּרֹת, וּבָזָה נִכְלָל הַיּוֹתוֹ
מִכּוֹן בְּמַעֲשָׁיו לְקוֹשְׁרוֹ תְּמִיד
בַּחֶסֶד וּלְהוֹצִיא מִן הַבִּינָה בְּצַד
הַחֶסֶד וְאִזּוּ יֵצֵא הַיֶּלֶד מִזֶּרֶז וּמִלְּבָן
וּכְמַעַט בָּזָה נִכְלָל כָּל אֲזַהְרָה
שְׁבַתוֹרָה כְּדִי שְׁלֵא יַעֲזוּרֶהּ
הַגְּבוּרֹת תִּגְבְּרֶת הַדִּינִים שֵׁם
וַיְהִיָּה קִנְשִׁי בְּלִדְתָּהּ חֵם וְשָׁלוֹם.

שְׁנִיָּהּ – לְמוֹל אֶת הַיָּלָד הַיָּנִי

לַעֲשׂוֹת כְּתַקְוֵי מִצְוֹתָיו.

שָׁכַל אֵיזָה צַד קִלְפָּה וְעָרְלָה

הַמִּטְפֶּלֶת אֶל הַיָּסוֹד יְמוֹל אֶתָּה

וַיִּרְדֵּף אַחֵר כָּל אֶתָּם הַגּוֹרְמִים

שָׁם עָרְלָה וַיַּחֲזִירָם בְּתִשְׁבָּה,

בְּאַפֵּן שִׁבְּהִיּוֹתוֹ מָלְ אֶת עָרְלָת

לְבָבָם גּוֹרָם שִׁיחִיָּה הַצַּדִּיק הָעֶלְיוֹן

בְּלִי עָרְלָה וַיַּעֲמֵד בְּחִזְקָה לְתַקֵּן

כָּל הַדְּבָרִים הַגּוֹרְמִים שָׁם עָרְלָה,

וְלִזָּה פִּנְחָם בְּשֹׁמֵל עָרְלָת בְּנֵי

יִשְׂרָאֵל זָכָה אֵל בְּחֵנָה מִפְּנֵי

שֹׁמֵמֵל חֶסֶד עִם קוֹנֹו בְּסוֹד הַמִּילָה

שֹׁמֵמֵל הַיְסוֹד מֵאוֹתָהּ עָרְלָה זָכָה

אֵל הַחֶסֶד. וְכֵן מִזָּה יִלְמֹד אֵל כָּל

שְׂאֵר מִדּוֹת הַחֶסֶד.

שְׂלִישִׁית – לְבַקֵּר חוֹלִים

וְלִרְפְּאוֹתָם.

כָּךְ יִדְוַע שְׁחַשְׁכִּינָה הִיא חֹלֶת

אַהֲבָה מֵהִיחֹד כְּדַכְתִּיב

וְרַפּוּאָתָהּ בְּיַד הָאָדָם לְהַבִּיאָ לָהּ

סִמְנִים יָפִים כְּדַכְתִּיב "סִמְכוּנִי

בְּאַשְׁשִׁישׁוֹת רַפְּדוּנִי בַת־פּוֹחִים"

וּפְרָשׁוֹ בַת־קוֹנִים שְׁסוּד אַשְׁשִׁישׁוֹת

הִינֵנו כָּל הַדְּבָרִים הַנִּקְשָׁרִים

בְּמַלְכוּת, בְּאַשׁ י' חֶסֶד, וּבְאַשׁ ה'

גְּבוּרָה, בְּשָׁנֵי זְרוּעוֹת וְשָׁם הִיא

נִסְמְכֶת עֲלֵיהֶם וְמִי שְׁעוֹשָׂה זֶה

סוֹמֵךְ הַחֹלָה בְּחֵלְיוֹ.

הַשְּׂנִי, "רַפְּדוֹנִי בַת־פּוֹחִים" פָּרוֹשׁ

לְקִשְׁרָה בֵּין נֶצַח וְחַד שְׁשָׁם הִיא

רַפִּידָתָהּ בְּהִיוֹתָהּ חֹר וְסוֹמֵךְ

בַּת־פּוֹחִים הֵלְלוּ שְׁגוֹנֵיהֶם מִזִּגְגִּים

מִצֵּד הַחֶסֶד. וְצָרִיךְ לְבַקֵּרָהּ וְלִזְכֹּר

אֶתָּה וְלַחֲלוֹת פָּנִיָּה שְׁתִּקְבֵּל

מֵאֵכָל וּמִשְׁקָה מִהַשְׁפַּע הָעֲלִיז

שְׁחִיא מוֹנֵעַת עֲצָמָהּ מִמְּנָה,
וְתִקְצֹר נִפְשָׁהּ בַּעֲמָל יִשְׂרָאֵל.
בְּדַרְךְ שְׁחִיא בְּחוּלִים הַגְּשָׁמִיִּים,
כִּי צָרִיךְ בְּחוּלִים הָעֲלִיוֹנִים שְׁחִיא
חוּלָה בְּדֹאמָרָן. וְחִיא חוּלָה דְּנַע
מֵאֲתַרִּיה – עֲלָמָא דְּאֲתִי בִינָה,
וְנָד אֲבַתְרָה בַּעֲלָמָא דִּין
בְּדִכְתִּיב: "כְּצֹפֹר נוֹדֶדֶת מִן
קִנָּה" שְׁחִיא הַשְׁכִּינָה "כֵּן אִישׁ

נֹדֵד מִמְּקוֹמוֹ, וְנָטִיר לָהּ וְאוֹמִי
דְּלֹא יִתֵּיב לְאַתְרֶיהָ עַד דִּי־חֲזִיר לָהּ
לְאַתְרָהּ, חֲנָה גַם הוּא מְחַלֵּל
מִפְּשָׁעָנָהּ מִדְּכָא לְרִצּוֹנָהּ מִעֲוֹנֹתֶיהָ
וְרַבּוּאָת שְׁנֵיהֶם בְּיָדֶיהָ. וְרֹאִי
לְבַקְרָם וְלַחֲזִמִּין צִרְכֵיהֶם בְּתוֹרָה
וּבְמִצְוֹת.

רְבִיעִית – לָתֵת צְדָקָה לְעֲנִיִּים.
וְדִגְמָתָם יִסּוּד וּמִלְכוּת. וְהַצְדָקָה

הִרְאוּהָ אֵלֵיהֶם פֶּרֶשׁ בִּתְּקוּנִים
לְקַיֵּם צִ' אֲמִנִים ד' קִדְשׁוֹת ק'
בְּרָכוֹת ה' חֲמִשִּׁי תוֹרָה, בְּכָל
יוֹם. וְעַל דֶּרֶךְ זֶה כָּל אֶחָד כְּפִי
כֹּחוֹ יִמְשִׁיף צְדָקָה מִתְּפֹאֶרֶת
לְעֲנִיִּים הִלְלוּ וַיִּזְמִין אֵלֵיהֶם "לְקַט"
מִהַסְפִּירוֹת כָּלָם, "שְׂכָחָה" מִסּוֹד
הַעֲמָר הַעֲלִיזוֹ שֶׁהִיא בִּינָה
"וּפֹאֶה" מִבְּחִינַת הַמְּלָכוֹת עֲצָמָה

שְׁהִיא פֶּאֶה לְשֹׂאֵר הַמִּדּוֹת,

וְכַתִּיב: "לְעָנִי וְלִגֵּר תַּעֲזֹב אֶתָּם"

שְׂאֵפִילוֹ הַתְּפֹאֶרֶת גֵּר לְמִטָּה

בַּמִּלְכוּת, וְצָרִיד לָתֵת לוֹ מֵאֵלָיו

הַתְּקוּנִים, וְכֵן מַעֲשֵׂי עָנִי לְהַעֲלוֹת

הַמִּלְכוּת שְׁהִיא מַעֲשֵׂי אֵל הַיָּסוֹד

הַנִּקְרָא עָנִי וְאֵם יִקְשְׁרָנָה

בַּתְּפֹאֶרֶת יִתֵּן מִן הַמַּעֲשֵׂי אֵל

הַגֵּר. וְכַמָּה תְּקוּנִים נִכְלָלִים בָּזָה.

חֲמִישִׁית – הַכֹּנֶסֶת אֲוֵרָחִים.

הֵם הַתְּפֹאֶרֶת וְהִסּוּד לָתֵת לָהֶם

בֵּית מְנוּחָה שִׁינוּחוֹ בָּהּ וְהִינוּ

הַמְּלָכוֹת, פִּיזוֹן שֶׁהֵם הוֹלְכֵי דְרָכִים

בְּסוּד הַגְּלוּת לְחִזּוֹר עַל אֲבֹדָתָם

צָרִיד? לְהַכְנִיסָם שָׁם. וְלָכֵי

הַמַּתְבָּאֵר בַּזֶּהָר שֶׁזֶּה הַמַּצְוָה

מִתְקַיֶּמֶת בְּהוֹלְכֵי עַל דְּרָדְךָ שִׁיחוֹ,

שֶׁהֵם הַמַּתְגַּרְשִׁים מִבֵּיתֵיהֶם לְעַסֵּק

בַּת־וֹרָה   שְׁגוֹר־מִים   שִׁיחִיו

הַאֲוֹרָחִים   עוֹסְקִים   בְּצִרְכֵּי

הַמִּלְכוּת.   וְכֵן   כָּל   הָעוֹשָׂה   יַחֲוֶה

אֶל   הַתַּפְּאֶרֶת   בַּמִּלְכוּת   מִבְּחִינָה

אַחֶרֶת   וְקוֹבֵעַ   מָקוֹם   לְתוֹרָתוֹ,

גוֹרֵם   שְׁהַתַּפְּאֶרֶת   יַעֲשֶׂה   מִלִּזְנוֹ

בַּמִּלְכוּת.   וְכֵן   פֶּרֶשׁוֹ   בַּתְּקוּנִים

וְאֶל   הַאֲוֹרָחִים   צָרִיד   לְהַכִּין   אֲכִילָה

שְׂתִיָּה   לְוִיָּה,   דְּהִינּוֹ   שְׁצָרִיד

לְהַכְנִים הַתְּפֹאֶרֶת וְהַיְסוֹד אֶל
הַמִּלְכוּת וְלִתֵּת לָהֶם שֵׁם "אֲכִילָה"
מֵעֵין "בָּאתִי לְגַנִּי אֲכַלְתִּי יְעָרִי
עִם דְּבָשִׁי" שֶׁהוּא שֹׁפֵעַ רְאוּ
לְהַנְהִיגָה הַתְּחִתּוֹנָה הַמְתַּפְּשֻׁטָּה
מֵעֵד הַגְּבוּרָה הַמְתּוֹקָה וְ"שְׂתִיָּה"
מֵעֵין "שְׂתִיתִי יַיִן עִם חֶלְבִי"
שֶׁהוּא שֹׁפֵעַ פְּנִימִי מִן הַיֵּין
הַמְשֻׁמֵּר וּמִסּוֹד הַחֶלֶב הַמְתַּמְתֵּק

לְקַיֵּשׁ הַתְּפִאָּאִית וְהַמְּלָכִית – יַעֲקֹב

וְרַחֵל, וְהַגְּבוּרָה בְּנֶצַח אוֹ בְּהוֹד

כִּי כֵן פָּרְשׁוּ בְּרַעֲיָא מְהִימְנָא.

וְהַ"לְוִיָּה" לְהַבִּיא עֲצָמוֹ וְנִשְׁמָתוֹ

שָׁם עֲמָהֶם בְּדִיוֹקָן עֲלִיּוֹן לְלוֹתָם

שָׁם. עוֹד לְהַבִּיא שְׂאֵר הַסְּפִירוֹת

שָׁם עֲמָהֶם לַעֲשׂוֹת לָהֶם לְוִיָּה

טוֹבָה. וְכַמָּה דְּבָרִים נִכְלָלִים

בְּתַקוּן זֶה.

כָּל־לֹוּ שֶׁל דָּבָר, יִשְׁתַּדֵּל בְּצִרְדּוֹ

הַדִּיּוּט ויִכְוֶן בְּרִמְיזָתוֹ וּמִבְטָח

הוא שִׁיעָשָׂה לְמַעַלָּה פִּיּוּצָא בּוֹ

אַחַר שִׁיחִיָּה בָקִי בַּסּוּדוֹת. וְמֵה

טוֹב לְהִזְכִּיר בְּפִיו רִמְיזָת פִּיּוּצָתוֹ

הַנִּכּוֹנָה בַּשַּׁעַת מַעֲשֵׂה לְקַיָּם

”בְּפִידָּהּ וּבְלִבָּבָהּ לַעֲשׂוֹתוֹ”.

שְׂשִׁית – עֵסֶק הַחַי עִם הַמֵּת.

וְדָבָר זֶה הֵיאֵד יִתְיַחֵם לְמַעַלָּה

קִשָּׁה מְאֹד, כִּי הוּא סוֹד הַסְּפִירוֹת
שֶׁהֵם מַתְעַלְמוֹת וּמַסְתַּלְקוֹת אֶל
נִרְתִּיקוֹן לְמַעְלָה כַּמָּה צָרִיד לְתַקְנוֹן
לְהַרְחִיצוֹן מִכָּל חֲלָאֵת עוֹן
וְלַהֲלַבִּישׁוֹן לְבָנִים לְבוּנֵי הַסְּפִירוֹת
בְּאֹר הַמַּעֲשֶׂה הַטּוֹב, לְהַתְעַלּוֹת
בְּסוֹד אֶחָד לְקִשְׁרָם לְמַעְלָה
וְלִשְׂאֵת אֹתָם עַל הַכֶּתֶף סוֹד עֲלוֹי
הַסְּפִירוֹת אֶחָת אֶל אֶחָת עַד

שִׁיתַּעֲלוּ לְמַעַל מִחֶכְתָּךְ שְׁהוּא
תַּחֲלֹת חֲבוּר הִזְרוּעַ בַּגּוֹף,
וְלְמַעַל מִזֶּה הוּא סוֹד הַהֶעֱלָם
שֶׁאֵין הַשָּׂגָה בּוֹ. וַיִּכְוֶן בְּסוֹד
הַקְּבוּרָה לְפָסוּק: "וַיִּקְבֹּר אֹתוֹ
בַּגִּי" דְּמַתְּרָגְמִינָן בְּתַלְיָסַר מְכִילִין
דְּרַחֲמִי, שְׁחֵן נוֹבְעוֹת בַּכֶּתֶר
בְּבַחֲיוֹתָיו הַפְּנוֹת לְמַטָּה לְרַחֵם
בַּתְּחֵתוֹנִים, וּמִשָּׁם יַעֲלֶה הַנִּקְבֹּר

אַל הַעֲדֹן הַעֲלִיזֹן חֲכָמָה שְׂבַכְתָּר,
וְצָרִיד: הַתִּישְׁבוֹת הַדַּעַת בָּזָה
מֵאֵד.

שְׂבִיעִית – הַכְנַסַת פֶּלָה לַחֲפָה.
וּבָזָה נִכְלָלִים כָּל צָרָכֵי הַיַּחֲוֹד
שֶׁכָּל הַתְּפִלָּוֹת וְהַיַּחֲוִדִים הֵם סוֹד
הַכְנַסַת פֶּלָה לַחֲפָה, וְעַקְרָהּ בְּסוֹד
הַתְּפִלָּה מִכַּמָּה מַדְרָגוֹת זֶה אַחֵר
זֶה: קָרְבָּנוֹת, זְמִירוֹת, תְּפִילָּה

מִי־שָׁב שָׁבָה קָרִיאת שְׁמַע

וּבִרְכוּתֶיהָ, אַחֵר כָּךְ תִּפְלֶה מֵעַמֶּד

וְשֹׁאֵר תִּקְוִנִים הִבָּאִים אַחֲרֵיהֶם,

הַכֹּל גְּמִילוֹת חֶסֶד אֶל הַחֲתָן

וְהַכֹּלָה לְפִקֹּחַ עַל צָרֵיהֶם, וְתִקְוִנֵי

זוּגָם.

שְׁמִינִית – הִבָּאת שָׁלוֹם בֵּין אָדָם

לְחֵבֶרֶוֹ.

שֵׁיהֶם הִתְפַּאֲרַת וְהִיסוּד, לְפַעֲמִים

יִתְּרַחֲקוּ זֶה מִזֶּה וְצָרִיד לְהִשְׁלִימָם
וּלְתַקְנָם שִׁיחִיו שָׂוִים וְנִקְשָׁרִים
יַחַד בְּאַהֲבָה וְחֶבֶד וְזֶה עַל יְדֵי
כְּשָׁרוֹן הַמַּעֲשֵׂה הַטּוֹב שֶׁכֹּאֲשֶׁר
יְהִי הַיָּסוֹד נָטָה אֶל הַשְׂמֹאל
וְהַתְּכַאֲרֶת אֶל הַיָּמִין, אִזּוּ הֵם
נִגְדָּיִם זֶה לָזֶה עַד שֶׁהַיָּסוֹד יִטָּה
אֶל הַיָּמִין כְּמוֹהוּ, וְכֹאֲשֶׁר חֵם
וְשָׁלוֹם יֵשׁ אִיזָה פָּגָם שֶׁל עָוֹן

בְּעוֹלָם אֶזְיֵשׁ שְׂנֵאָה וְנִגְדִּיּוֹת בֵּין
שְׂנֵיהֶם וְאֵין יְחֹד נִקְשָׁר בֵּין
הַסְּפִירוֹת כָּלֵל. וְעַל דֶּרֶךְ זֶה יִהְיֶה
גַּם כֵּן בֵּין כָּל שְׁתֵּי סְפִירוֹת שֵׁהֶם
יָמִין וְשְׂמָאל, בֵּין הַחֲכָמָה וְהַבִּינָה
אוֹ בֵּין הַחֶסֶד וְהַגְּבוּרָה אוֹ בֵּין
הַנֶּצַּח וְהַחַיִּיד, צָרִיךְ לְהַכְנִים שְׁלוֹם
בֵּינֵיהֶם וְהֵינּוּ הַבָּאת שְׁלוֹם בֵּין
אָדָם לַחֲבֵירוֹ וְכֵן בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ

דְּהִינּוּ הַיָּסוֹד שֶׁלּוֹם בֵּין הַתַּפְאֶרֶת
וּמַלְכוּת וְכָל פִּיּוּצָא בְּזֶה מִדְּרָכֵי
שֶׁלּוֹם, הוּא גְּמִילוּת חֲסָדִים
לְמַעַלָּה:

פֶּרֶק ו' – הֵיאֵךְ יִרְגִּיל אָדָם עֲצֻמוֹ
בַּמַּדָּת הַגְּבוּרָה
דַּע כִּי כָּל פְּעֻלּוֹת הַתְּעוֹרָרוֹת יֵצֵר
הָרַע הֵם מִמֶּנּוּ מְעוֹרָרוֹת

הַגְּבוּרֹת הַחֲזָקוֹת, לִכְךָ לֹא
יִתְנוּעַ יֵצֶר הָרַע שֶׁלֹּא יַעֲזֹר
גְּבוּרָה. וְהַטַּעַם שֶׁהָאָדָם נוֹצֵר
בְּשֵׁתִי יִצְיָרוֹת יֵצֶר טוֹב וַיֵּצֶר
הָרַע, זֶה חֶסֶד וְזֶה גְּבוּרָה, אֲמַנָּם
פֶּרֶשׁוֹ בַּזֶּהָר בְּפִרְשֵׁת בְּרֵאשִׁית
שֵׁי־צֶר טוֹב נִבְרָא לָאָדָם עֲצָמוֹ
לְצָרְכוֹ, וַיֵּצֶר הָרַע לְצָרְךָ אֲשֶׁתּוֹ.
רֵאָה פֶּמָּה מִתּוֹקִים דְּבָרָיו הֲרִי

הַתְּפִאָּרַת בַּעַל הַחֶסֶד נוֹטָה אֶל
הַיָּמִין, וְכָל הַנְּהֻגוֹתָיו בַּיָּמִין –
יֵצֵר טוֹב. וְהַנִּקְבָּה שְׂמֵאלִית וְכָל
הַנְּהֻגוֹתֶיהָ בַּגְּבוּרָה אִם כֵּן רָאוּ
שֶׁלֹא יִתְעוֹרֵר יֵצֵר הָרַע לְתוֹעֲלוֹת
עֲצָמוֹ שֶׁהֵרִי מְעוֹרֵר אָדָם הָעֹלִיז
בַּגְּבוּרָה וּמֵאֲבֵד הָעוֹלָם. אִם כֵּן
כָּל מַדּוֹת שִׁיעוֹרֵר הָאָדָם לְעֲצָמוֹ
לֵצַד הַגְּבוּרָה וְיֵצֵר הָרַע פּוֹגֵם

הָאָדָם הֶעֱלִיזוֹ, וּמִכָּאן יֵרָאֶה כִּמְה
מִגֶּנֶה חֶכֶם וְכָל פִּיּוּצָא בּוֹ שֶׁהוּא
מִגִּבִּיר הַגְּבוּרֹת הַקְּשׁוֹת, אֲמָנָם
יֵצֵר הָרַע צָרִיד לְהִיּוֹת קִשּׁוֹר
וְאֶסֶר לְבִלְתִּי יִתְעוֹרֵר לְשׁוֹם
פֶּעֱלָה שֶׁבַעוּלָם מִפְּעֻלֹת גּוֹפּוֹ לֹא
לְחִמּוֹד בִּיאָה וְלֹא לְחִמּוּד מִמּוֹן
וְלֹא לְצַד פֶּעֶם וְלֹא לְצַד כְּבוֹד
כָּלֵל.

אֲמַנָם לְצִרְךָ אֲשֶׁתּוֹ יְעֹרֶר יִצְרוּ
בְּנַחַת לְצַד הַגְּבוּרֹת הַמְּתוּקֹת
כְּגֹן לְהַלְבִּישָׁה לְתֵקֶן לָהּ בֵּיתָהּ
וַיֹּאמֶר הָרִי בָזָה שְׂאֵנִי מִלְּבִישָׁה
אֲנִי מֵתֵקֶן הַשְׂכִּינָה שְׁהִיא
מֵתִקְשָׁט בַּבִּינָה שְׁהִיא גְּבוּרָה
דְּכָלִּיל כּוֹלָהּ גְּבוּרֹת וְהֵן
מֵתִמְתְּקֹת בַּהֲמוֹן רַחֲמֶיהָ לְפִיכָךְ
כֹּל תִּקְוֵנִי הַבֵּיתָהּ הֵם תִּקְוֵנִי

הַשְׂכִּינָה שְׁהִיא מִתְּמַתְּקַת מִצֵּד
יֵצֵר הָרַע הַנִּבְרָא לַעֲשׂוֹת רֵצוֹן
קוֹנֵנוּ לֹא זוּלָתוֹ, לְפִיכָךְ לֹא יִכּוֹן
הָאָדָם בּוֹ שׁוּם הַנָּאָה שֶׁל כָּלֹם
אֵלֶּא כְּשֶׁאֲשַׁתּוֹ מִתְּנָאָה לְפָנָיו
בְּדִירָה נָאָה יִכּוֹן לְתַקּוּנֵי שְׂכִינָה
שְׁהִיא מִתְּתַקְּנָת בְּגִבּוֹרֹת
הַשְׂמַאֲלִיּוֹת הַטּוֹבֹת שְׁמִשָּׁם
הָעֵשֶׂר וְהַכּבֹּד. וּמִצֵּד זֶה יַעֲזִיר

הִיצֵר הָרַע לְאַהֲבַתָּהּ, וְאִזּוּ יִכְוֶן אֶל
הַשְּׂמֵאל הַמַּתְעוֹרָר לְקַרְבָּהּ בְּסוֹד
"שְׂמֵאלוֹ תַּחַת לְרַאשִׁי" אֵינָהּ
מִתְקַשֶּׁרֶת תַּחֲלָה אֶלָּא מֵצֵד
הַשְּׂמֵאל וְאַחֵר כֵּךְ "וַיִּמְיֵנוּ
תַּחֲבִיקָנִי" יִכְוֶן לְמַתֵּק כָּל אֹתָם
הַתְּקוּנִים בְּיִצְרוֹ הַטּוֹב, וְלַתְּקוּן
אֹתָהּ מִמֶּשׁ לְשִׂמְחָהּ בְּדַבַּר מִצְוָה
לְשֵׁם הַיַּחֲוֵד עֲלִיוֹן הָרִי הַמְּתִיק כָּל

הַגְּבוּרֹת וְתִקְנָם בְּיָמֶיךָ, וְדָרְךָ זֶה

יִהְיֶה לְכֹל מִיָּנִי חֲמֻדָּה הַבָּאִים

מִצֵּד יֵצֵר הָרַע יִהְיֶה עֲקָרָם

לְתַקְוִי הָאֵשָׁה אֲשֶׁר הוֹכִיחַ ה' לָּו

לְעֵזֶר בְּנִגְדּוֹ, וַיַּחֲבֹד כּוֹלָם אַחֵר

כֹּךְ לַעֲבֹדֶת ה', לְקִשְׁרָם בְּיָמֶיךָ:

פֶּרֶק ז – הֵיאֵךְ יִרְגִּיל הָאָדָם עֲצָמוֹ

בַּמַּדּוֹת הַתַּפְּאֵרֶת

אֵין סֶפֶק שֶׁמַּדַּת הַתַּפְּאֵרֶת הִיא

הַעֲסֹק בַּתּוֹרָה, אֲמַנָּם צָרִיד:

זְהִירוֹת גָּדוֹל שֶׁלֹּא יִתְגַּאֲחַ אָדָם

בְּדַבְּרֵי תּוֹרָה שֶׁלֹּא יִגְרַם רָעָה

גָּדוֹלָה, שֶׁחֲרִי כִּמּוֹ שֶׁהוּא מִתְגַּאֲחַ

כִּי גוֹרֵם שְׂמִמָּה הַתְּפֹאֶרֶת שֶׁהִיא

הַתּוֹרָה תִּתְגַּאֲחַ וְתִסְתַּלֵּק לְמַעַלָּה

חֵם וְשִׁלּוּם אֵלֶּיָּהּ כֹּל הַמְּשֻׁפָּיִל

עֲצָמוֹ בְּדַבְּרֵי תּוֹרָה גוֹרֵם אֶל

הַתְּפֹאֶרֶת שֶׁתִּרְדּוּ וְתִשְׁפָּיִל עֲצָמָהּ

לְהַשְׁפִּיעַ לַמַּלְכוּת. וְהִירֵי לַמַּטָּה

מִהַתְּפֹאֶרֶת אַרְבַּע סְפִירוֹת וְלָהֶן

שֶׁלֹּשׁ מַדּוֹת:

רֵאשׁוֹנָה – הַמַּתְּנָאָה עַל תְּלַמִּידִים

גּוּרָם שֶׁהַתְּפֹאֶרֶת יִתְּנָאָה וְיִתְעַלָּה

מִנְעַל נֶצַח וְחוּד שֶׁהֵם לַמִּירֵי ה'

תְּלַמִּידֵי הַתְּפֹאֶרֶת, וְהַמְשָׁפִיל

עֲצָמוֹ וּמִלְמִידָה בְּאַהֲבָה, גַּם

הַתְּפֹאֶרֶת יִשְׁפִּיל עֲצָמוֹ אֶל

תִּלְמִידָיו וַיִּשְׁפִּיעַם, לְפִיכָךְ יִהְיֶה
הָאָדָם נֹחַ לְתִלְמִידָיו וַיִּלְמְדוּם
כֹּאֲשֶׁר יוֹכֵלוֹן שִׁאת, וְהַתְּכַאֲרַת
בְּזָכוֹתָיו יִשְׁפִיעַ בְּלִמּוּדֵי ה' כְּפִי
בְּחִינָתָם הִרְאִיָּה אֲלֵיהֶם.

שְׁנִית - הַמִּתְגַּאֲה בְּתוֹרָתוֹ עַל
הָעָנִי וּמַבְזֶה אוֹתוֹ, כְּהֵאָא
עוֹבְדָא דְאֵלִיָּהוּ שְׁנַדְמָה לְרַבִּי
שְׁמַעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר כְּעָנִי מְכַעֵר,

נְבִיָּזָה וְנִמְאָם, לְהַכְשִׁילוֹ, שְׂזִיחָה

דַּעַתּוֹ עָלָיו וְגִנָּה אֶת הָעֲנִי וְהוּא

הוֹכִיחַ עַל פָּנָיו מוֹמּוֹ, כִּי

הַמִּתְגַּאֲחַ עַל הָעֲנִי גוֹרֵם

שְׂהִתְכַּאֲרֶת יִתְגַּאֲחַ עַל הַיְסוֹד וְלֹא

יִשְׁפִּיעַ בּוֹ, וְאִם תִּהְיֶה דַּעַתּוֹ שֶׁל

חָכָם מִיִּשְׁבֶּת עָלָיו עִם הָעֲנִי אִז

הַתְכַּאֲרֶת יִשְׁפִּיעַ בַּיְסוֹד. לְפִיכָךְ

יִחַשְׁבֵּה הָעֲנִי מְאֹד אֲצֵל הַחָכָם

וַיִּקְרַבְהוּ, וְכֹךְ יַחֲשֹׁב לְמַעַלָּה
הַיָּסוֹד אֵצֶל הַתְּכַאֲרֶת וַיִּתְּקֵשׁ
בּוֹ.

שְׁלִישִׁית – הַמִּתְגַּאֲחַ בְּתוֹרָתוֹ עַל
עַמָּא דְאַרְעָא שְׁחֵוָא כָּלִל עִם ה',
גוֹרָם שְׁחַתְּכַאֲרֶת יִתְגַּאֲחַ מֵעַל
הַמַּלְכוּת וְלֹא יִשְׁפִּיעַ בָּהּ אֲלֵא
יְהִיָּה דַעְתּוֹ מְעַרְבֶת עִם הַבְּרִיּוֹת
וְכָל עִם הַיָּשׁוּב חֲשׁוּבִים לְפָנָיו,

מִפְּנֵי שֵׁהֶם לְמַטָּה בְּסוֹד הָאָרֶץ
וְחֵם וְשָׁלוֹם אִם קוֹרֵא אֶתֶם
חֲמוּרִים מוֹרִידִם אֶל הַקְּלָפוֹת לְכָךְ
לֹא יִזְכָּה לְבִן שִׁיחָיָה בּוֹ אִוֵּר
תוֹרָה כְּדֹאִיתָא בְּגִמְרָא. אֵלֶּה
יִתְנַהֵג עֲמָהֶם בְּנִחַת עַל פִּי דְרַכָּם,
כְּעֵין הַתְּכַאֲרֶת שְׁחִוָּא מִשְׁפִּיעַ
לְמַלְכוּת וּמִנְהִיגָה כְּפִי עֲנִיּוֹת
דְּעֻתָּהּ כִּי דְעֻתָּן שֶׁל נָשִׁים קִלָּה

וּבְכָל־לֵל זֶה שָׁלֹא יִתְגַּאֲחַ עַל כָּל
חַלּוּשֵׁי הַדַּעַת שֵׁיהֶם בְּכָל־לֵל עֲפַר
הָאָרֶץ. וּמִפְּנֵי זֶה הִקְדַּמוּנִים לֹא
הָיוּ מִתְגַּאֲחִים בַּתּוֹרָה כְּעוֹבְדֵי
דָּרֵב הַמְּנוֹנָא בְּפַרְשֵׁת בְּרֵאשִׁית
וְכְעוֹבְדֵי דָרְבֵי חֲגֵאִי וּבַת־קוֹנִים
הַחוּא סָבֵא דְבָעוּ לְנִשְׁקָא לֵיה
פֶּרֶח, שָׁלֹא הָיָה רוּצָה לְהִתְגַּאֲחַת
בְּדַבְרֵי תּוֹרָה.

עוֹד יִהְיֶה רָגִיל בְּהִיּוֹתוֹ נוֹשֵׂא
וְנוֹתֵן בְּדַבְרֵי תוֹרָה לְכוּן אֶל
תַּקְוֵי שְׂכִינָה לְתַקְנָה וְלִקְשֻׁטָּהּ אֶל
הַתַּפְּאֶרֶת דְּהֵינּוּ הִלְכָה אֶל הָאֲמִתּוֹ
וְזָהוּ מַחְלָקַת לְשֵׁם שָׁמַיִם דְּהֵינּוּ
חֶסֶד וְגִבּוֹרָה לְבֹא אֶל הַתַּפְּאֶרֶת
– שָׁמַיִם, לְהַסְכִּים הִלְכָה עִמּוֹ.
וְכָל מַחְלָקַת שִׁיּוּצָא מִן הַשּׁוּרָה
הַזֹּאת יִבְדֹּל מִמֶּנּוּ כִּי לֹא יִרְצֶה

הַתְּפִאָּרַת לְהַתְאַחֵז בַּחוּץ אֲפֹלוּ

שִׂיחִיהָ בְּדַבְּרֵי תוֹרָה, אִם הוּא

לְקַנְיָט סוֹפָה גִּיהֶנֶם חֵם וְשָׁלוֹם,

וְאִין לָךְ מַחְלָקַת שְׁלֹא יִפְגֹּם

הַתְּפִאָּרַת אֲלֹא מַחְלָקַת הַתוֹרָה

לְשֵׁם שְׁמַיִם, שְׁכָל נְתִיבוֹתֶיהָ

שָׁלוֹם וְאַהֲבָה בְּסוֹפָה.

וְהָאוֹכֵל הֵנָּאֹת מְדַבְּרֵי תוֹרָה

פּוֹגֵם בַּמִּדָּה הַזֹּאת שֶׁהִיא קֹדֶשׁ

וּמֹצִיָאָהּ אֶל דְּבָרֵי חוֹל, וְכֹאֲשֶׁר
יַעֲסֹק בַּתּוֹרָה לְהַנָּאת גְּבוּהָ אֲשֶׁרִי
חֶלְקוֹ. וְעָקָר הַכֹּל הוּא לְצִירָה דַּעְתּוֹ
בְּמַבְחָן הַמַּחֲשָׁבָה וּלְפִשְׁפִּישׁ
בְּעֵצְמוֹ דְּרָךְ מִשָּׂא וּמִתָּן אִם
יִמָּצֵא שֶׁמִּן עֲרוֹת דְּבָר יַחֲזֹר בּוֹ,
וְלַעֲוֹלָם יוֹדָה עַל הָאֲמִתּוֹ, כִּדִּי
שִׁימָצֵא שָׁם הַתְּפִאָּרֶת מְדִית
אֲמִתּוֹ:

פרק ח – היאך ירגיל האדם

עצמו במדות נצח הוד יסוד

תקוני הנצח וההוד בכללות

ואולם בתקוני הנצח וההוד,

קצתם משתפים לשניהם וקצתם

מיחדים כל אחד לעצמו.

והנה ראשונה צריך לסיע לומדי

התורה ולהחזיקם אם בממונו או

במעשהו להזמין להם צרכי

שְׁמוֹשׁ וְהִזְמַנְתָּ מִזֶּזֶן וְהִפַּקְתָּ כָּל
רְצוֹנָם שְׁלֹא יִתְבַּטְּלוּ מִדְּבָרֵי
תּוֹרָה וְלִהְיוּהוּ שְׁלֹא לְגַנוֹת
תְּלִמוֹדָם שְׁלֹא יִתְרַפוּ מֵעַם
הַתּוֹרָה, אֲלֵא לְכַבְּדָם וְלִהְיוּ
מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים כְּדֵי שִׁיתְחַזְּקוּ
בַּעֲבוּדָה, וְלִהְיוּ מִין לָהֶם סְפָרִים
צָרָה עִסְקָם וּבֵית מִדְרָשׁ, וְכָל
כִּי יוֹצֵא, שֶׁהוּא חֲזוֹק וְסֵעַד לְעוֹסְקֵי

הַתּוֹרָה. הַכֹּל תִּלְוִי בְּשֵׁתִי מִדֹּת
הִלְלוּ כָּל אֶחָד כָּפִי כֶחֱזֵק הַמַּעַט
הוּא אֵם רַב. סוֹף דָּבָר כָּל מֵה
שִׁירָבָה בָּזָה לְכַבֵּד הַתּוֹרָה
וְלַחֲזִיק בְּדַבָּר בְּגוֹפּוֹ וּבְמַמּוֹנוֹ
וְלַעֲוֹרֵר לֵב הַבְּרִיּוֹת אֶל הַתּוֹרָה
שִׁית־חֲזִקוּ בָּהּ הַכֹּל נֶאֱחָז וְנִשְׁרֵשׁ
בְּשֵׁתִי סְפִירוֹת אֵלֶּה מִפְּנֵי שֵׁהם
נִקְרָאִים מִחֲזִיקִים בָּהּ וְתוֹמְכֶיהָ.

עוֹד צָרִיד הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה שִׁילְמִד
מִכָּל אָדָם כְּדֹכְתִיב: "מִכָּל מְלַמְּדֵי
הַשִּׁכְּלָתִי", כִּי אֵין הַתּוֹרָה
מִשֶּׁתְּלֻמָּת אֶצֶל רַב אֶחָד, וְכִיּוֹן
שֶׁהוּא נַעֲשֶׂה תַלְמִיד לְכָל זֹכֵחַ
לְהִיזֹת מִרְכָּבָה אֶל נֶצַח וְהוּד
לְמַוְּדֵי ה' וְהַמְשַׁפֵּיעַ אֵלָיו תּוֹרָה
הוּא בְּמִדְרַגַּת תְּפִאָּרַת. וְהֵרִי
בְּהִיזֹתוֹ יֵשֵׁב וְלִוְמִד זֹכֵחַ אֶל

הַתְּפִאָּרַת שִׁשְׁפִּיעַ בְּנֶצַח וְהוֹד

וְהוּא בְּמִדְרָגָתָם מִמֶּשׁ.

נֶצַח וְהוֹד בַּפְּרָטוֹת

וְהִנֵּה בְּהִיּוֹתוֹ לֹמֵד מִקָּרָא שְׁהוּא

מִן הַיָּמִין יֵשׁ לוֹ יַחַם פְּרָטִי אֶל

הַנֶּצַח, וּבְהִיּוֹתוֹ לֹמֵד מִשְׁנָה

שְׁהִיא מִן הַשְּׂמֵאל יֵשׁ לוֹ יַחַם

פְּרָטִי אֶל הַחוּד, וְהַגְּמָרָא הַכְּלוּלָה

בְּכֹל שְׁמֵבִיא רְאִיָּה לְדִינִי הַמְּשָׁנָה
מִן הַכֶּתֹּב הָרִי זֶה תִּקּוֹן לְשִׁנְיָהֶם
יָחַד.

תְּקוּנֵי הִיסוּד

וְאוֹלָם הָאֵיךְ יִרְגֵּיל הָאָדָם עֲצָמוֹ
בְּמַדַּת הִיסוּד, צָרִיךְ הָאָדָם לְהִזָּהָר
מֵאֵד מִתְּהַדְּבוֹר הַמְּבִיא לְיָדֵי
הַרְחֹק כִּי שָׁלֹא יֵבֵא לְיָדֵי קָרִי,

אֵין צָרִיךְ לֹמַר שְׁלֹא יִדְבֹּר נְבִלָה
אֶלֶּא אֲפִילוּ דְּבוֹר טָהוֹר הַמְּבִיא
לְיַד הַרְהוֹר רָאוי לְהַשְׁמִיר מִמֶּנּוּ,
וְהַכִּי דִּיךְ לִישָׁנָא דְקָרָא: "אַל תִּתֵּן
אֶת פִּיךָ לַחֲטִיָּא אֶת בְּשָׂרְךָ"
הַזֹּהִיר שְׁלֹא יִתֵּן פִּיו בְּדְבוֹר
שֶׁמְבִיא לַחֲטִיָּא בְּשֵׁר קֹדֶשׁ אֹת
בְּרִית – בְּקָרִי. וְכָתִיב "לִמָּחַ
יִקְצֹף הָאֱלֹהִים" וְגו', וְאִם הוּא

נִבְּלוֹת הַפֶּה, מֵאֵי לַחֲטִיָּא, הָרִי
הוּא בְּעֶצְמוֹ חֲטָא, אֵלָא אֲפִילוּ
שְׁחֵדְבוּר לֹא יִהְיֶה חֲטָא אֵלָא
דְּבוּר טָחוּר, אִם מִבִּיא לִידֵי
הִרְחוּר צָרִיד לְהִזְחֵר מִמֶּנּוּ, וְלִזְח
אָמַר "לַחֲטִיָּא אֵת בְּשַׁרְךָ לָמָּה
יִקְצֹף", יִרְצֶה אַחֵר שְׁמַחֲטִיָּא
יִקְצֹף עַל אֹתוֹ קוֹל אֲפִילוּ שְׂיִהְיֶה
מִתָּר, כִּי עַל יְדֵי פְעֻלָּה רָעָה

הַנִּמְשָׁכַת מִמֶּנּוּ, חֲזֹר חֲקוּל

וְהַדְּבֹר רָע. כָּל כֶּךָ צָרִיד וְהִירוֹת

לְאוֹת בְּרִית, שֶׁלֹּא לְהִרְהֹר וְלֹא

יִשְׁחִית.

וְעוֹד צָרִיד לְהִזְהֹר שְׁחִימוֹד הוּא

אוֹת בְּרִית הַקִּשָּׁת, וְהַקִּשָּׁת אֵינָהּ

דְּרוֹכָה לְמַעֲלָה אֶלָּא לְשִׁלַּח חֲצִים

לְמַדָּת הַמִּלְכוּת שֶׁהִיא מִטָּרָה

לְחֵין, שׁוֹמְרַת הַטָּפָה הַיּוֹרָה כְּחֵין

לַעֲשׂוֹת עֲנָף וְלִשְׂאת פֶּרִי, וְכִשֵּׁם
שִׁמְעוֹלָם לֹא יִדְרֹךְ הַקִּנְשָׁת הָעֲלִיזָה
אֵלֶּה לְנֹכַח הַמַּטָּה הַנִּזְכָּרָה, כִּי
הָאָדָם לֹא יִדְרֹךְ הַקִּנְשָׁת וְלֹא יִקְשֶׁה
עֲצָמוֹ בְּשׁוֹם צֶדֶק, אֵלֶּה לְנֹכַח
הַמַּטָּה הָרְאוּיָה, שֶׁהִיא אֲשֶׁתוֹ
בְּטַהֲרָתָהּ שֶׁהִיא עֵת הַזִּינוּג וְלֹא
יֹתֵר מִזֶּה, יִכְגַּם הַמַּטָּה הַזֹּאת חֵם
וְשָׁלוֹם וּמְאֹד מְאֹד צָרִיד זְהִירוֹת,

וְעַקֵּר הַשְּׂמִירָה בְּהִיּוֹתוֹ שׁוֹמֵר
עֲצָמוֹ מִן הַחֲרוֹר.

פֶּרֶק ט – חֵיָאךְ יִרְגִּיל הָאָדָם
עֲצָמוֹ בַּמַּדּוֹת הַמְּלָכוֹת
לְהַשְׁפִּיל אֶת עֲצָמוֹ

רֵאשׁוֹנָה לְכָל שָׁלָא יִתְגַּאֲחַ לְבוֹ
בְּכָל אֲשֶׁר לוֹ, וַיַּשִּׁים עֲצָמוֹ תַּמִּיד
בְּעֵנֵי וַיַּעֲמִיד עֲצָמוֹ לְפָנֵי קוֹנֵוֹ

בְּדֹלֶ שׁוֹאֵל וּמִתְחַנֵּן. וְלִהְרֹגִיל

עֲצָמוֹ בְּמִדָּה זֹו אֶפְלוֹ שִׁיְהִיָּה

עָשִׂיר יַחֲשֹב שְׂאִין דְּבִק עָמוֹ מִכָּל

אֲשֶׁר לוֹ מְאוּמָה וְהוּא נִעְזָב צָרִיד

לְרַחֲמֵי הַבּוֹרֵא תְּמִיד, שְׂאִין לוֹ

כָּל דְּבָר אֵלָא הַלָּחֶם אֲשֶׁר אֹכֵל,

וַיִּכְנִיעַ לְבָבוֹ וַיַּעֲנֵי עֲצָמוֹ, וּמָה

גַּם בָּעֵת תְּפִלּוֹתָיו שָׁזוֹ סִגְלָה

נִפְלְאָה, וְלִהְפֹךְ מִזָּה נֶאֱמַר: "וְרָם

לְבַבְךָ וְשִׁכְחָתָהּ" שֶׁהִשְׁכַּחַהּ

הַחֲצוֹנִית מִצּוּיָהּ שָׁם. וְדוּד

הַתְּנַחֵם בְּמִדָּה זוֹ הִרְבָּה שְׁאַמֵּר:

"כִּי יַחֲיד וְעָנִי אָנִי", שֶׁהִרְי כָּל

אֲנָשִׁי בֵּיתוֹ כָּל אֶחָד וְאֶחָד צָרִיךְ

לְהַעֲזֹר לְעֶצְמוֹ, מֵה כָּלֵם אֱלִיו

אֲפִלּוֹ אֲשֶׁתוֹ וּבָנָיו מֵה יַעֲלוּהוּ

בְּהִיּוֹתוֹ נִשְׁפָּט לְפָנֵי הַבּוֹרֵא אִי

בְּעֵת סְלוֹק נִשְׁמָתוֹ, כָּלֵם יְלֻוּהוּ

אֵלֶּא עַד קִבְּרוּ. מָה הֵם לוֹ בַּעֲת
דִּינֵיו מִפְּתַח הַקֶּבֶר וְאֵילָּה, לְפִיכָּךְ
יִשְׁפִּיל וִיתִקֵּן עֲצָמוֹ בְּסוֹד הַמַּדָּה
הַזֹּאת.

לצאת לגלות

עוֹד שְׁנִיָּה פֶּרֶשׁוּ בְּסִפּוֹר הַזֶּה
וְהִיא חֲשׁוּבָה מְאֹד, יִגְלָה מִמָּקוֹם
לְמָקוֹם לְשֵׁם שָׁמַיִם, וּבִזָּה יַעֲשֶׂה

מֶרְכָּבָה אֵל הַשְּׂכִינָה הַגּוֹלָה.

וַיִּדְמָה עֲצָמוֹ הָרִי אֲנִי גְלִיתִי וְהָרִי

כְּלִי תַשְׁמִינֵשִׁי עָמִי, מִה יַעֲשֶׂה

כְּבוֹד גְּבוּהַ שְׁגָלָתָה שְׂכִינָה וְכְלִיָּהּ

אֵינָם עֲמָה, שְׁחָסְרוּ בְּסִבָּת

הַגְּלוּת. וְלָזָה יִמְעַט בְּכִלּוֹ בְּכֹל

יְכָלָתוֹ כְּדֹכָתִיב: "כְּלִי גוֹלָה עֲשֵׂי

לְךָ" וַיִּכְנִיעַ לְבָבוֹ בַּגּוֹלָה וַיִּתְקַשֵּׁר

בַּתּוֹרָה, וְאִז שְׂכִינָה עָמָה, וַיַּעֲשֶׂה

לַעֲצֹמוֹ גֵּרוֹשִׁין וַיִּתְּגַרֶּשׁ מִבֵּית
מִנְחָתוֹ תָּמִיד כְּדָרָךְ שִׁחִיו
מִתְּגַרְשִׁים רַבִּי שְׁמַעוֹן וַחֲבֵרִיו
וְעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה. וְמָה גַם אִם
יִכַּתּוּ רַגְלָיו מִמָּקוֹם לְמָקוֹם בְּלִי
סוּם וְרֶכֶב, עָלָיו נֶאֱמַר: "שֹׁבֵרוֹ
עַל ה' אֵלֶיהֶיו", וּפָרְשׁוֹ בּוֹ לְשׁוֹן
שֹׁבֵר שְׁחָא מִשִּׁבְרֵי גוֹפּוֹ לְכַבּוֹד
גָּבוֹהָ.

לִירָאָה אֶת הַשֵּׁם

עוֹד מִמִּדַּת הַמַּלְכוּת מִדָּה חֲשׁוּבָה
מְאֹד, שֶׁעַר הָעֲבוּרָה כֻּלָּה, וְהִיא
לִירָאָה אֶת ה' הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא.
וְהִנֵּה הִירָאָה מִסְכָּנָת מְאֹד לְפָנֶיךָ
וְלִהְיוֹתָם בָּהּ הַחֲצוֹנִים שְׁהִירִי אִם
הוּא יֵרָא מִן הַיְסוּדִים אִם מִן
הַמִּיתָה אִם מִגִּיהֶנֶם, הִירִי זֶה יִרְאֶת

הַחֲצוֹנִים, שְׁכָל פְּעֻלֹת אֱלֹ מִן

הַחֲצוֹנִים, אֲמַנָּם הִירָאָה הַעֲקָרִית

לִירָאָה אֶת ה'. וְהוּא שִׁיחַשֵׁב

בְּשִׁלְשָׁה דְּבָרִים:

הָאֶחָד – לְהִיּוֹת גְּדֻלָּתוֹ שֶׁל יוֹצֵר

הַכֹּל עַל כֹּל נִמְצָא

וְהַיְיָ הָאֱדָם יֵרָא מִן הָאֲרִי, מִן

הַדֵּב, מִן הָאֲנָם, מִן הָאֵשׁ, מִן הַ

מַפְלָת, וְאֵלֹ הֵם שְׁלוּחִים קַטְנִים,

וְלִמָּה לֹא יִירָא מִן הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל

וַיְהִי פֶּחֱדוּ עַל פָּנָיו מִגִּדְלָתוֹ,

וַיֹּאמֶר הֵיאֵךְ יַחֲטֵא הָאָדָם הַנְּבִיָּה

לְאֲדוֹן רַב כָּזֶה וְהִירֵי אֵלָיו הִיָּה דָב

יֵאכְלֶהוּ, וְאֵלָיו הִקְדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא

סוֹבֵל עַלְבּוֹן, מִפְּנֵי זֶה לֹא יִירָא

מִפֶּחֱדוּ וּגְדִלָתוֹ.

הַשֵּׁנִי – כֹּאֲשֶׁר יְדָמָה הַשְּׂגָחָתוֹ

תָּמִיד שָׁחוּא צוֹפֶה וּמִבֵּיט בּוֹ

וְהָרִי הֶעָבַד יְרֵא מֵרַבּוֹ תָּמִיד
בְּהִיזָתוֹ לִפְנֵיו, וְהָאָדָם תָּמִיד לִפְנֵי
הַבּוֹרֵא וְעֵינָיו פְּקוּחָה עַל כָּל
דְּרָכָיו, יִירֵא וְיִפְחַד הֵיאֵךְ יִרְאַנּוּ
מִבֶּטֶל מִצֻּתָיו.

הַנְּשִׁלֵּשִׁי – הִיזָתוֹ שְׁרֵשׁ כָּל
הַנְּשִׁמּוֹת

וְכֵלָן מִשְׁרָשׁוֹת בְּסִפּוּרֹתָיו,
וְהַחוּטָא פּוֹגֵם הֵיכָלּוֹ, וְלִמָּה לֹא

יִירָא הֵיאֵךְ יִהְיֶה הֵיכַל הַמֶּלֶךְ

מִלְכָּךְ מִמַּעֲשָׂיו הָרַעִים.

הָרַבִּיעִי – יִרְאֶה שְׁפָגָם מַעֲשָׂיו

הֵם דּוֹחִים שְׂכִינָה מִלְמַעְלָה

וַיִּירָא הֵיאֵךְ יִגְרֹם הָרַעָה הַגְּדוֹלָה

הַזֹּאת לְהַפְרִיד חֶשֶׁק הַמֶּלֶךְ מִן

הַמַּלְכָּה, וְהִירְאֶה שְׁהִיא כַּיּוֹצֵא

בָּזֶה הִיא יִרְאֶה הַמִּישָׁרֶת הָאֲדָם

אֶל תַּקוּן הַמְּדָה הַזֹּאת וְהוּא דְּבִק

בַּהּ.

לַעֲשׂוֹת שְׁחֵשְׁכִינָה תִּדְבֹּק בּוֹ עַל

יְדֵי הַחֲתָנָהּ עִם אִשְׁתּוֹ

עוֹד זְהִירוֹת הַרְבֵּה צָרִיד לִקַּח

הָאָדָם לְעֵצְמוֹ לַעֲשׂוֹת שְׁתֵּהִיָּה

שְׁכִינָה דְּבִקָּה עִמּוֹ וְלֹא תִפְרֹד

מִמֶּנּוּ, וְהִנֵּה הָאָדָם בְּעוֹד שְׁלֹא

נִשָּׂא אִשָּׁה בְּשִׁטָּא שְׂאִין עִמּוֹ

שְׁכִינָה כָּלֵל כִּי עָקַר שְׁכִינָה לְאָדָם
מֵצֵד הַנִּקְבָּה, וְהָאָדָם עוֹמֵד בֵּין
שְׁתֵּי הַנִּקְבוֹת, נִקְבָּה תַּחְתּוֹנָה
גְּשֵׁמִית שֶׁהִיא נוֹטֶלֶת מִמֶּנּוּ שְׂאֵר
כֶּסֶם וְעוֹנָה, וְהַשְׁכִּינָה הָעוֹמֶדֶת
עָלֶיו לְבָרְכוֹ בְּכֹל שִׁיתָן וַיַּחְזֹר
וַיֵּתֶן לְאַשֶׁת בְּרִיתוֹ כְּעֶנְיִן
הַתְּכַאֲרֶת שֶׁהוּא עוֹמֵד בֵּין שְׁתֵּי
הַנִּקְבוֹת, אֵימָא עִלָּאָה לְהַשְׁפִּיעַ

לֹא כָּל הַצִּדִּיק וְאִימָא תִּתָּא

לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ שְׂאֵר כְּסוֹת וְעוֹנָה

חֶסֶד דִּין רַחֲמִים כַּנּוֹדֵעַ וְלֹא תִּבְא

אֵלָיו שְׂכִינָה אִם לֹא יִדְמָה אֵל

מְצִיאוֹת הָעֱלִיּוֹן.

וְהִנֵּה לְפַעֲמִים הָאָדָם פּוֹרֵשׁ

מֵאֲשֶׁתּוֹ לְאַחַת מִשְׁלֹשָׁה סְבוֹת:

• הָא' – לְהִיזָתָהּ נָדָה.

• הָב' – שְׁחִוָא עוֹסֵק בַּתּוֹרָה

וּבִידֵל מִמֶּנָּה כָּל יְמֵי הַחַל.

• חג' – שְׁחִיא חוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ

וְשׁוֹמֵר עֲצָמוֹ מִן הַחֲטָא.

וּבְזִמְנֵים אֵלֶּי הַשְׂכִּינָה וְיִבְקַח

וְקִשְׁוֶרָה עָמּוֹ וְאִינָה מִנַּחַת אֹתוֹ,

כִּדֵּי שְׁלֹא יִהְיֶה נֶעְזָב וְנִפְרָד, אֶלָּא

לְעוֹלָם אָדָם שָׁלֵם זָכָר וְנִקְבָּה,

וְחֵרִי שְׂכִינָה מְזֻדְּוֶגֶת לוֹ, צָרִיד

אָדָם לְזִהָר שְׁלֹא תִפְרָד שְׂכִינָה

מִמֶּנּוּ בְּהִיּוֹתוֹ יוֹצֵא לְדֶרֶךְ, וַיְהִי
זָרִיז וְנִשְׁפָּר לְהַתְּפִיל תְּפִלַּת הַדֶּרֶךְ
וְלֶאֱחֹז בַּתּוֹרָה, שְׂבִסְבָּה זוֹ שְׂכִינָה
שֶׁהִיא שְׂמִירַת הַדֶּרֶךְ, עוֹמֶדֶת לוֹ
תָּמִיד בְּהִיּוֹתוֹ זָהִיר מִן הַחֲטָא
וְעוֹסֵק בַּתּוֹרָה. וְכֵן בְּהִיּוֹת אֲשֶׁתוֹ
נָדָה שְׂכִינָה עוֹמֶדֶת לוֹ כְּשֶׁנֶּשְׂוֹמֵר
הַנֶּדָּה כָּרְאֵי. אַחֵר כֶּךָ בְּלִיל
טַהֲרָתָהּ אוֹ בְּלִיל שֵׁבֶת אוֹ בְּבֹאוֹ

מִן הַיָּרֵד, כָּל אֶחָד מֵהֶן זֶמֶן
בְּעִלָּת מִצֹּה הוּא. וְשָׁכִינָה תָּמִיד
נִפְתַּחַת לְמַעַלָּה לְקַבֵּל נְשָׁמוֹת
קְדוֹשׁוֹת, גַּם אֲשֶׁתּוֹ רָאִוִי לְפָקֹד
אֶתָּה וּבָזָה שְׁכִינָה תָּמִיד עִמּוֹ, כֵּן
פָּרֵשׁ בַּזֹּהַר בְּפָרָשַׁת בְּרָאשִׁית.
הַפְּקִידָה לְאֲשֶׁתּוֹ צָרִיד שְׁתִּהְיֶה
דוֹקָא בְּזֶמֶן שֶׁהַשְׁכִּינָה בְּמִקוֹמָהּ,
דִּהְיֶנּוּ כְּשֶׁהִיא בֵּין שְׁתֵּי זְרוּעוֹת.

אֲמַנָם בְּזִמָּן צִרַת הַצָּבֹר שְׁאִין
הַשְּׂכִינָה בֵּין שְׁתֵּי זְרוּעוֹת, אָסוּר.
וְכֵן פָּרָשׁוֹ בַּת־קוֹנִים פָּרָשֶׁת
בְּרֵאשִׁית.

לְתַקֵּן הַמִּדּוֹת כֻּלָּם וּלְקַבֵּל עַל
מִצְוֹת

הַרְוֵצָה לְהַזְדַּיֵּג עִם בַּת הַמֶּלֶךְ
וְשִׁלָּא תִפְרֹד מִמֶּנּוּ לְעוֹלָם צָרִיד.

תַּחֲלָה שִׁיקֶשְׁט עֲצָמוֹ בְּכָל מִיָּנִי
קְשׁוּטִים וּמִלְבוּשִׁים נָאִים וְהֵם
תַּקְוִי הַמְדוֹת הַנִּזְכָּרוֹת כֻּלָּם.
וְאַחַר שְׁתַּקֵּן עֲצָמוֹ בְּתַקְוָנִיהָ יָכוֹן
לְקַבֵּלָהּ עָלָיו בְּהִיּוֹתוֹ עוֹסֵק
בַּתּוֹרָה וְנוֹשֵׂא עַל מַצּוֹת בְּסוֹד
כּוֹנֵן הַיְחוד תְּמִיד, וּמִידָּהּ הִיא
נִשְׂאֵת לוֹ וְאֵינָהּ פּוֹרֶשֶׁת מִמֶּנּוּ.
וְזֶה בְּתַנְאֵי שְׁיֻטְהָר וִיקְדֵּשׁ עֲצָמוֹ,

וְאַחַר שָׁחֵא טַחֹר וְקָדוֹשׁ יְכוֹן
לְקַיֵּם לָהּ שְׂאֵר כְּסוּת וְעוֹנָה שְׂחֵם
שֶׁלֹּא שָׁח דְּבָרִים שְׂחֵיב הָאָדָם
לֹא שָׁתוֹ:

הָאֲחַת – לְהַשְׁפִּיעַ לָהּ בְּכָל
מַעֲשָׂיו שֶׁפַּע מִן הַיָּמִין – מְזוֹנָה.
הַשְׁנִיָּה – לְכַסּוֹת עָלֶיהָ מִצַּד
הַגְּבוּרָה. שֶׁלֹּא יִשְׁלֹטוּ בָּהּ
הַחַצְוֹנִים שֶׁלֹּא יִהְיֶה צַד יִצָּר הָרַע

בְּעֶסֶק מִצֻּתֵּיךְ, כְּגֹן לְהִנָּאת הַגּוֹף
וְלִתְקֻת הַכְּבוֹד הַמְדַּמָּה וְכִיּוֹצֵא,
שִׁיִּצֵּר הָרַע מִצֻּי בְּאֹתָהּ מִצֻּחַ
וְהִיא בּוֹרַחַת מִמֶּנּוּ מִפְּנֵי שֶׁהִיא
עֲרֹו"ה, אִם כֵּן צָרִיךְ לְכַסּוֹת
הָעֲרֹוה וְלְהַסְתִּירָהּ תָּמִיד שֶׁלֹּא
יִשְׁלַט בָּהּ כִּי־צַד, כָּל מַעֲשֵׂיו לְשֵׁם
שָׁמַיִם בְּלִי חֵלֶק לִיִּצֵּר הָרַע. וְכֵן
תְּכַלֵּין וְצִיִּצִית הֵם מִגִּבּוֹרִים

בַּעֲדָהּ שֶׁלֹּא יִשְׁלֹטוּ הַחֲצוֹנִים בָּהּ,

וַיְהִי רָגִיל בָּהֶם.

הַשְּׁלִישִׁי – לִיחָדָה עִם הַתְּפֹאֶרֶת

בְּעוֹנֵת קְרִיאַת שְׁמַע, בְּקַבִּיעוֹת

עֲתִים לַתּוֹרָה, וּבְשִׁיקְבֵּעַ עוֹנָה

לְכָל דָּבָר, יִבְנוּ שְׂזָהוּ עוֹנֵת

הַשְּׂכִינָה בַּת מִלְדָּה, וַיֵּשׁ רָמִז לָזָה

בַּת־קוֹנִים:

פרק י – להתחבר עם הספירות

לפי הזמן

פרש רבי שמעון בפרשת

בראשית עצה רבה וגדולה מן

התורה היא: יתקשר האדם

בקרשה העליונה ויתנהג בה, ולא

יפרד מן הספירות העליונות

תדיר, וצריך האדם ביזה להתנהג

בפי הזמן, רוצה לומר לדעת

אֵיזוֹ סְפִירָה שׁוֹלֵטֶת וְלֹהֶת־קֶשֶׁר
בָּהּ וְלַעֲשׂוֹת הַתְּקוּן הַמְּתִיחַם אֶל
הַמַּדָּה הַשׁוֹלֵטֶת.

בְּלִילָה יתקשר עם המלכות

וְהַתְּחִיל מִהֲלִילָה עֵת שְׂכִיבַת
הָאָדָם עַל מִטָּתוֹ, וְהִירִי הַשְּׁלִיטָה
הִיא לִילָה מַדַּת הַמַּלְכוּת, וְהִיא
הוֹלֵךְ לִישׁוֹן, הַשְּׁנָה הִיא כְּעֵין
מִיתָה וְאֵילָנָא דְּמוֹתָא שְׁלֵטָא, מִן

יַעֲשֶׂה, יִתְקַן וַיִּקְרִים לְהַתְקַשֵּׁר
בְּסוֹד הַקִּדְשָׁה דְּהִינּוּ סוֹד מַדַּת
הַמַּלְכוּת בְּבַחֲיַנַּת קִדְשָׁתָהּ, וְלָזַח
יְלֵךְ עַל מַטָּתוֹ וַיִּקְבֵּל עַל מַלְכוּת
שָׁמַיִם שְׁלֵמָה בְּכוֹנֶת הַלֵּב. קָם
בַּחֲצוֹת לַיְלָה וַיֵּטֵל יָדָיו מִהַקְלָפָה
הַשּׁוֹלֵטָת עֲלֵיהֶם וַיַּעֲבִיר רָעָה
מִבְּשָׁרוֹ וַיִּבְרֹךְ, וַיִּתְקַן הַשְּׂכִינָה
בְּעֶסֶק הַתּוֹרָה, וְעַל זֶה נֶאֱמַר

עֲלֵיהֶ: "בְּשֹׁכְבֶךָ תִּשְׁמַר עָלֶיךָ" מִן

הַחֲצוֹנִים "וְהִקִּיצוֹתָ" הִיא

תְּשִׁיחָךְ. וְתִתְקַנֶּשׁ עִמּוֹ וְהוּא

עֲמָה, וְיִתְעַלָּה דִּיּוֹקָן נִשְׁמָתוֹ בְּגֶן

עֵדֶן עִם הַשְּׂכִינָה הַנִּכְנָסֶת שָׁם עִם

הַצַּדִּיקִים, וְהַתְּפִאָּרֶת יָבֹא שָׁם גַּם

הוּא לְהַשְׁתַּעֲשֹׁעַ עִם הַצַּדִּיקִים

וְעִמּוֹ בְּחִבְרָתָם, שֶׁכָּלֵם מִקְּשִׁיבִים

לְקוֹלוֹ. הֲרִי מִמֶּשׁ נִסֵּעַ עֲמָה

מִהַמִּיתָה וְהַשָּׁנָה אֶל סוֹד הַחַיִּים
הָעֲלִיּוֹנִים וְנִקְשָׁר בְּסוֹד גֶּן עֵדֶן
וְהַתְּחִיל לְהַתְּנוּצִין עָלָיו אֹר
הַתְּפֹאֶרֶת הַמְּתְנוּצִין בְּגֶן עֵדֶן עַל
הַצְּדִיקִים, וְכֵן פִּירַשׁ בְּפִרְשֵׁת
תְּרוּמָה.

בשחר יתקשר עם מדות שלשת
האבות הכלולים בתפארת

הַשְׂפִּיִם וְעָלָה עֲמוּד הַשֶּׁחַר,
הַתְּחִיל הוּא גַם כֵּן לָבֹא לְפָנֶיךָ
לְבֵית הַכְּנֶסֶת, וְקִנְשֵׁר עֲצָמוֹ
בְּשִׁלְשָׁה אָבוֹת. בְּפֶתַח בֵּית
הַכְּנֶסֶת אָמַר "וְאֲנִי בָרַב חֶסֶדְךָ
אָבֹא" וְכו', וְכוּלָּל עֲצָמוֹ בְּסוּד
הַתְּפִאָּרֶת אָדָם כָּלֹל חֶסֶד גְּבוּרָה
תְּפִאָּרֶת, וְנִכְנָס לְכְנֶסֶת מַלְכוּת.
וּמִכֵּן בַּפְּסוּק בְּשִׁלְשָׁה אָבוֹת:

• "בְּרַב חֶסֶדְךָ" – דָּא אַבְרָהָם,

• "אַשְׁתְּחִיָּה אֶל הַיָּכֹל קִדְשְׁךָ" –

דָּא יִצְחָק, דְּמִסְטֵרִיהּ הַשְׁתַּחֲוִיָּה

לְכַפֵּף קוֹמָתוֹ נֶגֶד מַדַּת הַדִּין

לְהִיזֹת נְדָחָה מִפְּנֵיהּ, וְאִזּוּ הַשְׁעָה

נְדָחִית מִפְּנֵיו כִּי יִמְשֹׁךְ שַׁפֵּעַ

הַרְחָמִים מִלְּמַעְלָה עָלֶיהָ לְמַתְקָהּ.

• "בִּירְאָתְךָ" – דָּא יַעֲקֹב, דְּכָתִיב

בִּיהּ.

וְהָרִי כָּלֵל עֲצָמוֹ בָּהֶם בְּמַחֲשָׁבָה
דְּבוּר וּמַעֲשֶׂה, כִּי מַחֲשָׁבָה
שֶׁזְכָּרָנוּ הִיא הַכּוֹנֵה, הַדְּבוּר הוּא
הַפְּסוּק, וְהַמַּעֲשֶׂה הַבִּיָּאָה לְבֵית
הַכְּנֶסֶת וְהַשְׁתַּחֲוִיתוֹ נֶגֶד הַיְכָלֹו.

הַמְדוּת שְׂמַת־קֶשֶׁר בָּהֶם בַּמֶּשֶׁךְ
הַיּוֹם

קֶדֶם תְּפִילָּה עוֹמֵד בְּבֵית הַכְּנֶסֶת,

פִּיּוֹ מִקּוֹר נֹבֵעַ תְּפִילָּה וַיַּחֲוֶה
יְסוֹד, מִקּוֹר הַבְּאֵר נִפְתָּח בַּבְּאֵר
שָׁהוּא בֵּית הַכְּנֶסֶת, וּמִתְקַן
שְׂכִינָה בְּכָל יְכֻלֹּת כְּוֹנֵנֶת
בְּתַפְלָתוֹ. יוֹצֵא מִשָּׁם, עוֹלָה בְּסוֹד
הַתּוֹרָה, וּמִתְקַשֵּׁר בָּהּ בְּסוֹד מַגִּיד
יוֹם, וּמִתְנַהֵג עִמָּה כָּל הַיּוֹם עַד
שַׁעַת הַמִּנְחָה, שְׁמִתְקַשֵּׁר
בְּגִבּוֹרָה. שְׁהִיר בַּבֶּקֶר נִקְשָׁר

בַּחֶסֶד בַּת־כָּלֶתוֹ, וּבַיּוֹם בַּת־כֶּאֱרֶת
בְּעַם־הַתּוֹרָה, וּבְעָרֵב בַּגְּבוּרָה.
וְכָל זֶה בְּמִדַּת יוֹם שְׁחֵוָא בֹּא
לְבֵית הַכְּנֶסֶת לִיַּחַד בְּסוֹד
הַגְּבוּרָה, כְּדָרְךָ שְׁעָשָׂה בְּצֶד
הַחֶסֶד.

וּבֵין זֶה לְזֶה קוֹשֶׁר הַשְׂכִּינָה עִמּוֹ
בְּסַעֲוֹדָתוֹ, שְׁגוֹמֵל חֶסֶד עִם הָעֲנִיָּה
הַזֹּאת, כְּמוֹ שֶׁהִיא אוֹמֵר הֲלֵל

הַזֵּקֵן "יֹדַע צַדִּיק נֶפֶשׁ בְּהִמָּתּוֹ",

וְזוֹ תִּהְיֶה פִּוְנָתוֹ בְּסַעֲוָדָתוֹ לְגִמּוּל

חֶסֶד לְנֶפֶשׁ בְּהִמָּה וְלִקְשָׁרָה בְּסוּד

הַמִּזֶּן.

וְאַחַר שְׁעָלָה לְשַׁעַת הַמִּנְחָה

וְנִקְשָׁר בַּגְּבוּרָה, הִמָּתִין לְעֶרֶב

וַיֵּרֶד הַתַּפְּאֶרֶת אֶל הַמַּלְכוּת, וַיְהִי

הוּא עֹמֶה בַּתְּחִלָּתָהּ הַלֵּילָה קוֹשֵׁר

עֲצָמוֹ בָּהּ וְנִכְנָם לְבֵית הַכְּנָסֶת

עִם הַכּוֹנֵנָה הַנּוֹפֶרֶת לְמַעַלָּה,

וְקוֹשֵׁר עֲצָמוֹ לְמַטָּה – תִּפְאֶרֶת

בָּא לְבֵית מְלוֹנּוֹ.

יֵצֵא מִבֵּית הַכְּנֶסֶת יִיחָד עֲצָמוֹ

מִמֶּנּוּ בַּמִּלְכוּת לְבַד, בְּסוֹד קַבְלַת

עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם, וְזֶהוּ תְּקוּפַתוֹ

בַּיּוֹם עִם תְּקוּפַת הַסְּפִירָה, וְלַעֲוָלָם

דְּבֵק בְּאֵזר הַשּׁוֹלֵט.

עֲצָה זֹאת עֲקָרָה בְּפִרְשֵׁי בְּרֵאשִׁית,

וְהַשָּׂאֵר מִקֶּבֶץ מִמְּקוֹמוֹת רַבִּים
מִהֲזָהָר. וְהִיא עֵצָה כּוֹלֶלֶת
לְהַתְקַשֵּׁר הָאָדָם תָּמִיד בְּקִדְשָׁהּ
וְלֹא יַחֲסֹר עֲשׂוֹר הַשְּׂכִינָה מֵעַל
רֹאשׁוֹ:

תָּם וְנִשְׁלָם שָׁבַח לְאֵל יוֹדֵעַ כָּל
נִעְלָם, הַיּוֹם יוֹם ד' י"ב יָמִים
לְמַרְחֶשֶׁת, שְׁנַת "יַעֲרֵב עָלָיו
שִׁיחֵי אֲנָכִי אֶשְׂמַח בָּהּ":